Prevencia HPV súvisiacich ochorení ?

Dnes už môžete chrániť svoju dcéru, syna aj seba...

Chráňte svoje zdravie...

Rakovina krčka maternice sa **môže týkať aj Vás...**

Je ťažké si vôbec predstaviť, že by ste práve Vy alebo Vaša dcéra mohli dostať ochorenie ako je rakovina krčka maternice alebo genitálne bradavice. Ale aj to sa môže stať.

Preto je dôležité získať informácie, ktoré Vám pomôžu ochrániť sa.

Čo spája vírus HPV s ochoreniami ako sú rakovina krčka maternice a genitálne bradavice?

HPV je skratka pre ľudský papilomavírus. Existuje niekoľko typov HPV, ktoré u žien spôsobujú väčšinu prípadov ochorení pohlavných orgánov súvisiacich s HPV.

Väčšina ľudí si s vírusom HPV poradí sama – za pomoci telu vlastných obranných mechanizmov. U časti nakazených sa však môžu vyvinúť určité druhy rakoviny či iných ochorení.

Niektoré typy HPV môžu spôsobiť rakovinu krčka maternice, vagíny a vulvy.

Keď sa žena nakazí určitými typmi HPV a jej telo sa infekcie nedokáže zbaviť, môžu u nej vzniknúť abnormálne bunky. Z nich sa môže vyvinúť predrakovinové štádium až rakovina, pokiaľ sa ich nepodarí zistiť vo včasnom štádiu.

Iné typy HPV môžu spôsobiť genitálne bradavice.

Hoci genitálne bradavice nie sú životu nebezpečné, výrazne zhoršujú kvalitu života, vrátane toho intímneho.

Genitálne bradavice

sa môžu týkať aj Vás...

Genitálne bradavice sú rôzne veľké výrastky telovej farby nachádzajúce sa v oblasti pohlavných orgánov. Môžu byť ploché alebo vyčnievajúce a vyskytujú sa buď jednotlivo alebo aj mnohopočetne.

Liečba genitálnych bradavíc sa vykonáva pomerne bolestivými zákrokmi, ako je rezanie, mrazenie alebo vypaľovanie. Aj napriek liečbe sa môžu bradavice vrátiť.

Je veľa vecí, na ktoré by ste mali myslieť, ak dbáte o svoje zdravie.

Riziko infekcie HPV by malo byť jednou z nich.

HPV môže postihnúť kohokoľvek, kto je sexuálne aktívny – ženy aj mužov. Ľahko sa prenáša.

Infekcia HPV vírusom obvykle nemá žiadne príznaky, takže môžete mať vírus a nemusíte o tom vedieť. A pretože muži sa bežne netestujú na prítomnosť HPV, je ťažké odhadnúť riziko, či Vás partner nakazí alebo nie.

Teraz je čas na dôležité rozhodnutie, ktoré pomôže chrániť Vás a Vašu rodinu pred vírusom, ktorý môže spôsobiť ochorenia, ako sú rakovina krčka maternice alebo genitálne bradavice.

Akýkoľvek pohlavný kontakt môže znamenať riziko nákazy. Samotný pohlavný styk na prenos nie je nevyhnutný.

Urobte pre svoje zdravie všetko, čo môžete.
Porozprávajte sa so svojím lekárom o očkovaní ešte dnes!

Niektoré fakty
týkajúce sa genitálnych bradavíc
by Vás mohli prekvapiť.

- Asi 2 z 3 ľudí dostanú genitálne bradavice po sexuálnom kontakte s osobou, ktorá má genitálne bradavice.
- Až 25 % prípadov genitálnych bradavíc sa znova objaví do 3 mesiacov po liečbe, pretože vírus zostáva stále v tele.
- Nakaziť sa môže aj panna, pretože k nákaze nie je nevyhnutný pohlavný styk. Infekcia sa prenáša aj dotykom.

Kondóm nezaručuje bezpečnú ochranu.

Stále neviete, či sa riziko bude týkať Vás aj Vašich detí?

- Kondóm nemusí dostatočne ochrániť pred HPV.
- Aj keď už je človek nakazený jedným typom vírusu HPV, stále je v riziku nákazy inými typmi HPV.
- Odhaduje sa, že až 8 z 10 sexuálne aktívnych mužov a žien sa počas života nakazí vírusom HPV. Aj keď vačšina z nich si s vírusom poradí sama, u niektorých môže vírus vyvolať určité ochorenia.
- Nie je možné vopred povedať, komu sa podarí a komu nie vysporiadať sa vlastnou obranyschopnosťou s vírusom HPV.
- Aj keď sa Vám podarí vysporiadať sa s infekciou niektorým typom HPV, môže sa stať, že sa ten istý typ HPV u Vás v budúcnosti opäť objaví.

Genitálne bradavice

Infekcii najčastejšími typmi HPV môžete predchádzať tým, že **zvážite očkovanie proti HPV.**

Šanca pre oboch...

Teraz môžete **chrániť dcéru aj syna...**

Približne 30% mladých ľudí uviedlo, že malo priateľa alebo priateľku už vo veku 13-14 rokov.

28% malo prvý sexuálny styk vo veku 14-15 rokov.

Zdroj:
The Sex Life of American Teens: A Battle of Restraint vs. Impulse, ABC News poll of 13- to 17-year-olds, conducted in summer 2004, prieskum dostupný na http://abcnews.go.com/images/Primetime/959a2TeensandSex.pdf

National Survey of Adolescents and Young Adults:Sexual Health Knowledge, Attitudes and Experiences. The Henry J. Kaiser Family Foundation, 2003, dokument dostupný na www.kff.org

HPV infekcia sa netýka iba dievčat.

Genitálne bradavice sú problémom aj pre chlapcov. Môžu byť obeťou, ale aj prenášačmi ochorenia.

Genitálne bradavice sa aj po odstránení často vracajú, preto je potrebné túto bolestivú a nepríjemnú liečbu opakovať. Bolesť spojená s nepríjemným pocitom hanby môže závažne poznačiť krehkú psychiku v období dospievania a negatívne poznačiť sebadôveru mladého muža až do dospelého veku.

Teraz máte jedinečnú príležitosť chrániť pred HPV infekciou a jej následkami aj svojho syna.

Nepremeškajte šancu chrániť aj svojho syna!

Existuje možnosť vakcinácie, ktorá **môže pomôcť chrániť proti HPV...**

V súčasnosti sú na Slovensku dostupné 2 očkovacie látky (vakcíny) proti HPV.

Štvorzložková vakcína pomáha chrániť proti určitým ochoreniam spôsobených HPV typmi 6, 11, 16 a 18.

Dvojzložková vakcína pomáha chrániť proti určitým ochoreniam spôsobených HPV typmi 16 a 18.

Očkovacie látky (vakcíny) proti HPV

- Nemôžu spôsobovať ochorenia, proti ktorým pomáhajú chrániť.
- Vakcinácia je určená na prevenciu vzniku, ale nie je určená na liečbu už existujúcej rakoviny krčka maternice, predrakovinových zmien alebo genitálnych bradavíc.
- Vakcinácia proti HPV nemusí chrániť každého a nemusí zabrániť všetkým typom rakoviny krčka maternice, preto je dôležité pokračovať v rutinnej prevencii a dodržiavať pokyny lekára týkajúce sa preventívnych prehliadok.
- Tak, ako všetky vakcíny a lieky, aj vakcíny proti HPV môžu spôsobovať vedľajšie účinky, hoci sa neprejavia u každého. Najčastejšie sa vyskytli bolesť, opuch, sčervenanie, podliatina, svrbenie v mieste podania a horúčka.
- Po akomkoľvek očkovaní môže dôjsť k synkope (mdlobe), zvlášť u adolescentov a mladých dospelých. Po očkovaní vakcínami proti HPV sa vyskytli prípady synkopy (mdloby), niekedy spojené s pádom, preto majú byť očkovaní jedinci starostlivo sledovaní počas približne 15 minút.
- Vakcínu proti HPV by nemal dostať nik, kto je alergický na niektorú jej zložku.
- Vakcína proti HPV sa podáva ako injekcia do svalu (uprednostňuje sa sval ramena alebo stehna).

Štvorzložková vakcína proti HPV je indikovaná na použitie od 9 rokov u žien aj mužov.

Dvojzložková vakcína proti HPV je indikovaná na použitie od 9 rokov u žien.

Pre viac informácií sa poraďte s lekárom – všeobecným lekárom, detským lekárom, gynekológom, urológom, dermatovenerológom, alebo imunológom.

Komu zveríte do rúk svoje zdravie?

Ak Vám záleží na tom, aby Váš dom bol postavený správne, poradíte sa s architektom.
Ak Vám záleží na tom, aby Vaše auto jazdilo bezporuchovo, poradíte sa s automechanikom.

Ak Vám záleží na Vašom zdraví alebo na zdraví Vašich blízkych, raďte sa s lekárom...

Máte správne informácie?

O očkovaní proti HPV sa môžete dočítať veľa polopravd a fám, ako aj nesmierne množstvo neodborne pospájaných a prekrútených faktov, ktoré sa laickej verejnosti niekedy ani nezdajú podozrivo zavádzajúce... je ťažké orientovať sa v ich spleti. Preto človek často podľahne dezinformáciám.

Dnes máte možnosť chrániť seba aj svoje deti pred závažnými ochoreniami, ako sú rakovina krčka maternice, predrakovinové zmeny vulvy a vagíny či genitálne bradavice.

Nepremeškajte šancu chrániť svoju dcéru, syna, ale aj seba iba preto, že sa budete riadiť neodbornými radami.

Závažné rozhodnutia robte na základe odborných a pravdivých informácií, ktoré získate od **odborníka – lekára**.

Vedeli ste?

- Rakovina krčka maternice postihuje spodnú časť maternice, ktorá ju spája s pošvou.
- Rakovina krčka maternice je spôsobená určitými typmi vírusu zvaného ľudský papilomavírus alebo **HPV-vírus.**
- **Rakovina krčka maternice je celosvetovo druhou najčastejšou príčinou úmrtia žien na rakovinu hneď po rakovine prsníka.**
- Vaša dcéra, ale ani Vy medzi ne nemusíte patriť!

Na Slovensku na rakovinu krčka maternice každý rok ochorie približne 600 žien, pričom asi 200 z nich zomiera.

Zdroj: Health Statistics Yearbook of the Slovak Republic 2007. National Health Information Centres, Bratislava. ISBN 978-80-89292-13-4

Vaše časté otázky

Akú ochranu poskytne mne a mojim deťom očkovanie proti HPV?

Štvorzložková vakcína chráni proti širšiemu spektru ochorení spôsobených určitými typmi HPV:

- rakovina krčka maternice
- predrakovinové zmeny krčka maternice
- predrakovinové zmeny vulvy
- predrakovinové zmeny vagíny
- genitálne bradavice u žien aj mužov

Moja dcéra/syn ešte nezačali žiť pohlavným životom. Kedy je vhodné ich nechať zaočkovať?

Očkovanie je najúčinnejšie pokiaľ Vaša dcéra/syn ešte nie sú nakazení žiadnym z typov HPV, proti ktorým vakcína chráni. Preto Svetová zdravotnícka organizácia odporúča očkovať dievčatá vo veku 9-13 rokov. Nezabúdajte, že k prenosu HPV stačí akýkoľvek pohlavný kontakt. Takto sa môže nakaziť aj panna.

Moja dcéra/syn už sú sexuálne aktívni. Čo ak už sú nakazení vírusom HPV?

V takom prípade vakcína bude pomáhať chrániť proti zvyšným vakcínovým typom HPV, ktorými nie sú nakazení. Je málo pravdepodobné, že by boli Vaša dcéra alebo syn infikovaní všetkými vakcínovými typmi HPV.

Porozprávajte sa so svojím lekárom
o súčasných možnostiach
prevencie HPV.

MSD

Copyright © 2014 Merck Sharp & Dohme Corp.,
a subsidiary of Merck & Co., Inc., Whitehouse Station, NJ, USA.
Všetky práva vyhradené.
Merck Sharp & Dohme, s.r.o., so sídlom Mlynské nivy 43, Bratislava 821 09.
12-2015-VACC-1104989-0000
Dátum vypracovania: január 2014